

mefanetIN

bulletin projektu MEFANET

02 | červenec 2011

ISSN 1804-8013

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vážení přátelé a příznivci projektu MEFANET,

přichází k Vám letní vydání bulletinu MEFANETin, ve kterém se tentokrát dočtete především o zajímavých aktivitách, které se uskutečnily za přítomnosti členů lékařských fakult zapojených do MEFANETu. O pozornost se hlásí květnové jednání Koordinační rady, kurz urgentní medicíny pořádaný na Masarykově univerzitě v Brně i doprovodné pracovní výjezdy spojené s agendou WikiSkript. Aktuální je také problematika centrálního zavádění systému pro správu a vytváření e-learningových kurzů Moodle-MEFANET, který poskytne jednotné zázemí pro pedagogy napříč vzdělávací sítí. V neposlední řadě se můžete těšit také na rozhovory se zástupci dvou fakult nově zapojených do projektu MEFANET: Mgr. Ivonou Závackou a doc. Janou Marečkovou, Ph.D. V závěrečné části najdete tradiční konferenční servis a pozvánky na blížící se akce.

Za celou redakci MEFANETinu Vám přejeme příjemné a pohodové letní měsíce

NAPIŠTE NÁM!

VAŠE PŘÍSPĚVKY MŮŽETE POSÍLAT NA ADRESU KOMENDA@IBA.MUNI.CZ, KDE VÁM TAKÉ RÁDI ZODPOVÍME VAŠE PŘÍPADNÉ DOTAZY.

OBSAH

03

WIKISKRIPTA – PRESTIŽNÍ
OCENĚNÍ INFORUM 2011

12

KURZ URGENTNÍ
MEDICÍNY PRO
STUDENTY LF

04

KVĚTNOVÉ SETKÁNÍ
KOORDINAČNÍ
RADY MEFANET

16

WIKIWEEKEND

06

ČLENOVÉ VZDĚLÁVACÍ
SÍTĚ MEFANET

19

KONFERENCE SERVIS
ZAMĚŘENÝ NA eHEALTH,
eMEDICINE A eLEARNING

07

O MEFANETU SE ZÁSTUPCI
NOVĚ PŘIJATÝCH FAKULT

20

POZVÁNKA NA KONFERENCI
MEFANET 2011

08

IMPLEMENTACE MOODLE
V SÍTI LÉKAŘSKÝCH
FAKULT MEFANET

WIKISKRIPTA – PRESTIŽNÍ OCENĚNÍ INFORUM 2011

WikiSkripta získala cenu INFORUM 2011 za nejlepší informační produkt v posledním roce. O ocenění rozhodli hlasováním účastníci mezinárodní konference o elektronických informačních zdrojích INFORUM 2011 (<http://www.inforum.cz/cs/infoceny>). Výsledky byly vyhlášeny na slavnostním večeru 25. května v atriu Rajske budovy Vysoké školy ekonomické v Praze. WikiSkripta patří mezi společné projekty vzdělávací sítě MEFANET. Jsou otevřená pedagogům i studentům všech lékařských fakult ČR a SR. Všem, kdo se na tomto úspěchu podíleli, srdečně blahopřejeme.

KVĚTNOVÉ SETKÁNÍ KOORDINAČNÍ RADY MEFANET

Mgr. MARTIN KOMENDA (IBA MU)

Zástupci českých a slovenských lékařských fakult a dalších participujících akademických subjektů se opět sešli v příjemném prostředí Faustova domu v prostorách 1. LF UK na jednání Koordinační rady vzdělávací sítě MEFANET. Tradičně velmi přátelská a pozitivní atmosféra přivítala mimo známé účastníky také nové tváře, které byly vyslány svými mateřskými institucemi. Celé rokování otevřel hostitel prof. Štípek spolu s předsedou Koordinační rady doc. Duškem.

Bohatý program souvisel nejen se systémovým vývojem a kontinuální podporou stability celé sítě směrem do budoucna, ale diskutováno bylo i programové a organizační zajištění dalšího ročníku mezinárodní konference MEFANET, která se bude konat v posledním listopadovém týdnu v brněnském hotelu Voroněž.

Dobrou zprávu s ohledem na další rozvoj přinesla účast zástupců dvou fakult, které oficiálně požádaly o vstup do sítě MEFANET. Jednalo se o Lékařskou fakultu Ostravské univerzity, kterou reprezentovaly Mgr. L. Orzelová a MUDr. J. Povová, a Fakultu zdravotnických věd Univerzity Palackého v Olomouci zastupovanou Mgr. Z. Mikšovou, Ph.D. V duchu demokratických principů proběhlo samotné hlasování, které vyústilo v jednohlasné přijetí obou institucí.

Další bod programu, který byl následně po krátké diskusi přijat, vzešel od zástupců z plzeňské lékařské fakulty a obsahoval návrh na rozšíření jednoho ze základních stavebních a sjednocujících prvků portálové platformy – mapy lékařských disciplín – o obor Tělovýchovného lékařství, který má v našich končinách bohatou historii a tradici. Ve většině rozvinutých zemí světa se tato oblast nazývá „sportovní medicína“ (Sports Medicine, Sportmedizin, La médecine du sport) nebo také klinická fyziologie (Clinical Exercise Physiology). Proto je možno používat také českého ekvivalentu v podobě názvu Sportovní medicína. Druhou nezanedbatelnou změnou v mapě disciplín je přejmenování sekce Lékařská informatika na Lékařská informatika a informační vědy.

Program jednání

- Stručné shrnutí bodů zápisu a vypluvších úkolů z posledního jednání KR
- Rozšiřování sítě MEFANET o další subjekty
- Rozšiřování mapy lékařských disciplín
- Příprava 5. ročníku konference
- Zaměstnanci fakultních nemocnic a MEFANET
- 4-D hodnocení kvality: jaká je realita nasazení
- Zpráva o rozvojových projektech
- Wikiskripta v roce 2011
- moodle.mefanet.cz
- MEFANET – prezentace a publikace

Lékařská fakulta Ostravské univerzity

LF OU v Ostravě vznikla přejmenováním stávající Fakulty zdravotnických studií k 1. září 2010. Fakulta má již 17letou historii, když začínala s pouhými třemi bakalářskými obory. V současné době má Lékařská fakulta OU v Ostravě akreditováno 15 bakalářských oborů (z toho 5 oborů v kombinované formě, navíc 2 v angličtině a 1 v italštině), 7 navazujících magisterských oborů (z toho 2 v kombinované formě), 1 Mgr. obor, 2 rigorózní řízení a 2 doktorské studijní programy/obory.

Zástupci LF OU v Koordinační radě MEFANET:

MUDr. Jana Povová je akademickým pracovníkem Ústavu epidemiologie a ochrany veřejného zdraví LF OU a rovněž již 3 roky vykonává funkci tajemnice ústavu. V současné době studuje doktorské studium v Olomouci. Mgr. Lenka Orzelová je technickým pracovníkem (garantem systému Moodle) Centra informačních technologií OU a v současné době studuje doktorské studium na Pedagogické fakultě OU v Ostravě.

Fakulta zdravotnických věd Univerzity Palackého v Olomouci

Fakulta zdravotnických věd UP v Olomouci je její nejmladší fakultou. Byla založena před třemi lety vyčleněním nelékařských zdravotnických oborů z Lékařské fakulty. Nabízí bakalářské obory, ke kterým patří fyzioterapie, porodní asistentka, radiologický asistent a všeobecná sestra, většinou v prezenčních i kombinovaných formách. Dále navazují magisterské obory fyzioterapie a management ve zdravotnictví. Od září se očekává zahájení činnosti tří oborů Specializace v ošetrovatelství: ošetrovatelská péče v interních oborech, intenzivní péče a ošetrovatelská péče v pediatrii, které nahradí stávající obor dlouhodobá ošetrovatelská péče u dospělých. V letošním akademickém roce proběhnou první státní zkoušky doktorského studijního programu Ošetrovatelství.

Zástupci FZV UP v Koordinační radě MEFANET:

Mgr. Zdeňka Mikšová, Ph.D. je garantem rozvoje elektronických studijních opor na FZV UP.

☒ Akutní medicína (14)	☒ Hematologie (24)	☒ Neurochirurgie (4)	☒ Radiologie a zobrazovací metody (84)
☒ Anatomie (52)	☒ Histologie, embryologie (18)	☒ Neurologie (53)	☒ Rehabilitace, fyzioterapie, ergoterapie (120)
☒ Anesteziologie a intenzivní medicína (23)	☒ Chirurgie, traumatologie, ortopedie (105)	☒ Nukleární medicína (23)	☒ Revmatologie (5)
☒ Biofyzika (29)	☒ Imunologie, alergie (10)	☒ Oftalmologie, optometrie (18)	☐ Tělovýchovné lékařství (0)
☒ Biologie (4)	☒ Infektologie (43)	☒ Onkologie, radioterapie (63)	☒ Urologie (19)
☒ Dermatologie (37)	☒ Kardiologie, angiologie (35)	☒ Ostatní (17)	☒ Veřejné zdravotnictví, sociální lékařství (44)
☒ Diabetologie, dietetika (4)	☒ Laboratorní diagnostika (1)	☒ Otorinolaryngologie (12)	☒ Vnitřní lékařství (75)
☒ Endokrinologie, metabolismus (8)	☒ Lékařská etika a právo (20)	☒ Patologie a soudní lékařství (62)	☒ Všeobecné praktické lékařství (7)
☒ Epidemiologie, preventivní lékařství, hygieny (52)	☒ Lékařská genetika (16)	☒ Pediatrie, neonatologie (72)	☒ Zdravotní péče, ošetrovatelství (53)
☒ Farmakologie (30)	☒ Lékařská chemie a biochemie (167)	☒ Pneumologie (16)	☒ Zubní lékařství (82)
☒ Fyziologie a patologická fyziologie (84)	☒ Lékařská informatika a informační věda (61)	☒ Porodnictví a gynekologie (48)	
☒ Gastroenterologie, hepatologie (29)	☒ Mikrobiologie (24)	☒ Pracovní lékařství a toxikologie (19)	
☒ Geriatrie (4)	☒ Nefrologie (11)	☒ Psychiatrie, psychologie, sexuologie (59)	

Tři hlavní vývojové subprojekty v rámci sítě MEFANET představují klíčovou oblast zájmu pro cílovou skupinu uživatelů – studenty a pedagogy napříč českými a slovenskými lékařskými fakultami.

- Edukační portál MEFANET – oficiální e-publikační platforma vzdělávacího obsahu
- WikiSkripta – prostor pro tvorbu a ukládání medicínských výukových materiálů s využitím technologie webu 2.0
- Moodle-MEFANET – centrální autorizovaný systém pro správu a vytváření e-learningových kurzů

Jednou z nejdéle diskutovaných oblastí na schůzce Koordinační rady byl společný jmenovatel výše uvedených prostředí – kvalita. V době rapidního růstu a nezastavitelného rozvoje internetu a moderních komunikačních technologií jakožto primárního zdroje informací je téměř nutností klást důraz nejen na kvantitu, ale především na kvalitu publikovaného obsahu. Efektivní mechanismy kontroly a širší zapojení vyučujících z pozice garantů zveřejňovaných výukových materiálů jsou nepochybně cestou, jak se viditelně odlišit od datových repositářů a uložišť, které poskytují nepřehledné množství studijních zdrojů. Portálová platforma nově disponuje tzv. vícerozměrným hodnocením kvality – tedy nástrojem, který pomůže sofistikovanou formou zkontrolovat a současně klasifikovat veškerý publikovaný obsah na centrální bráně MEFANET. Zástupci jednotlivých fakult se dohodli na provedení důkladné kontroly výukových objektů vyprodukovaných zapojenými fakultami a na následné aplikaci několika pravidel, která učiní portál přístupnějším (jedná se například o správné vyplňování metadat nebo o dostupnost samotného obsahu). Ruku v ruce s kvalitou jdou evaluační kritéria, která vlastně určují atributy hodnocení. Prozatím v přípravě jsou kritéria zaměřená na e-learningový kurz, tedy soubor pravidel a doporučení, jak má „správný“ elektronický kurz být koncipován, jaké výukové objekty by měl zahrnovat a jakou výukovou metodiku podporuje. I přes to, že je tato problematika poměrně těžko uchopitelná, společným cílem všech zástupců lékařských fakult zapojených do MEFANET je navržení inovativních postupů zajišťujících právě onu kvalitu, která přináší studentům jistotu a garanci odbornosti a správnosti výukových materiálů.

Více než čtyřhodinové jednání přineslo nespočet inspirativních nápadů, které se povětšinou rozvinuly do plodné diskuse. Výstupem je souhrnný zápis obsahující veškeré důležité body programu a úkoly, které z něj vyplynuly. Nadcházející setkání členů Koordinační rady se bude konat v rámci konference MEFANET 2011 v brněnském hotelu Voroněž.

Použitá literatura:

Novotný J. a kol. Kapitoly sportovní medicíny [online]. 2009-02 -- [cit. 2011-05-22]. Dostupné na www: <<http://is.muni.cz/do/fsps/e-learning/kapitolysportmed/pages/01-sport-medicina.html>>

ČLENOVÉ VZDĚLÁVACÍ SÍŤ MEFANET

1. lékařská fakulta
Univerzity Karlovy v Praze

2. lékařská fakulta
Univerzity Karlovy v Praze

3. lékařská fakulta
Univerzity Karlovy v Praze

Jesseniova lekárska fakulta v Martine
Univerzity Komenského v Bratislave

Lékařská fakulta v Hradci Králové
Univerzity Karlovy v Praze

Lékařská fakulta
Masarykovy univerzity v Brně

Lékařská fakulta
Ostravské univerzity v Ostravě

Lekárska fakulta
Univerzity Komenského v Bratislave

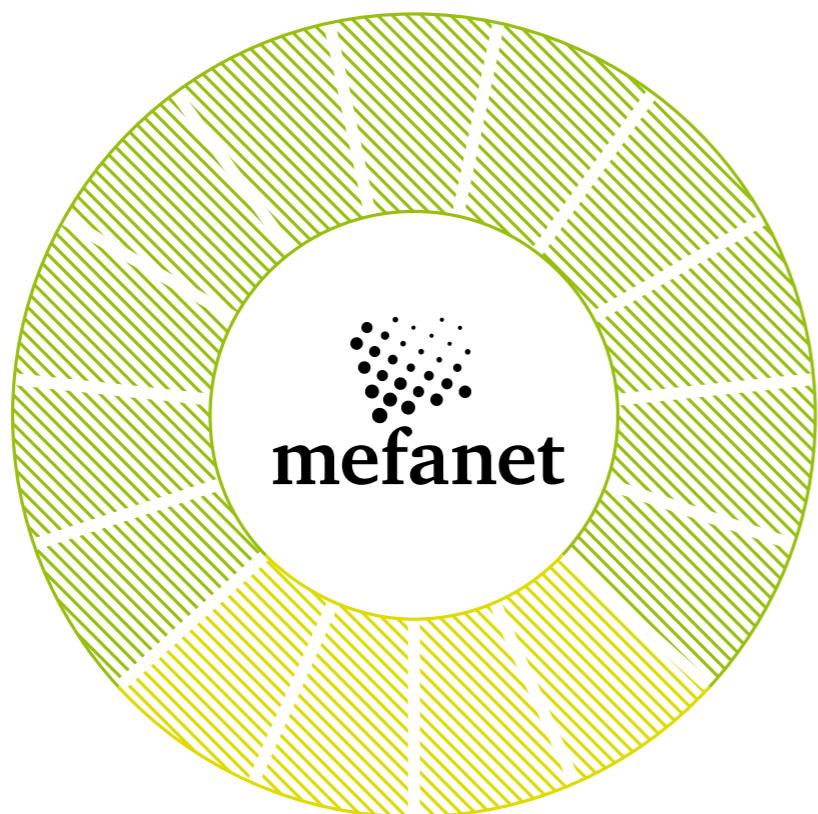
Lékařská fakulta
Univerzity Palackého v Olomouci

Lekárska fakulta
Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košičiach

Lékařská fakulta v Plzni
Univerzity Karlovy v Praze

Fakulta biomedicínského inženýrství
Českého vysokého učení technického v Praze

Fakulta vojenského zdravotnictví
Univerzity obrany v Hradci Králové

Fakulta zdravotnických věd
Univerzity Palackého v Olomouci

Zdravotně sociální fakulta
Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

O MEFANETU SE ZÁSTUPCI NOVĚ PŘIJATÝCH FAKULT

Na svém zasedání přijala Koordinační rada do vzdělávací sítě MEFANET další dva nové členy; jedná se o Lékařskou fakultu Ostravské univerzity (LF OU) a Fakultu zdravotnických věd Univerzity Palackého v Olomouci (FZV UP). Krátký rozhovor velmi ochotně poskytly Mgr. Ivona Závacká – proděkanka pro studium a celoživotní vzdělávání LF OU a doc. Jana Marečková, Ph.D. – děkanka FZV UP.

Dovolte mi první otázku spojit s prostředím sítě MEFANET a motivací stát se jejím členem. Co Vás, resp. Vaši fakultu, přimělo požádat o vstup mezi lékařské fakulty zapojené do tohoto projektu?

Ivona Závacká (LF OU): Akademičtí pracovníci LF OU v Ostravě znají MEFANET již delší dobu a chtěli mít přístup k zajímavým, ale zneprístupněným materiálům pro nečleny na portále MEFANET a rádi by se stali součástí tohoto výukového portálu i aktivně.

Jana Marečková (FZV UP): V roce 2008 bylo několik odborníků nelékařských zdravotnických oborů LF UP přizváno ke spolupráci na OPVK projektu, který vedl prof. Mihál. Jednalo se o téma Zavedení principů medicíny založené na důkazu do výuky na vysokých školách. Díky této aktivitě jsme začali intenzivněji spolupracovat s Mgr. Potomkovou a doc. Jiřím Gallem. Prof. Mihál nás před časem oslovil, zda by měla Fakulta zdravotnických věd UP, vzešlá s LF UP, zájem stát se členem MEFANETu. Myslím, že jmenovaným vděčíme za založení kategorie Zdravotní péče, ošetrovatelství. To je přeci motivace a výzva současně!

Co očekáváte od spolupráce napříč českými a slovenskými lékařskými fakultami?

Ivona Závacká (LF OU): Navázání nové a rozšíření stávající spolupráce s Lékařskými fakultami, poučit se a třeba se i podělit o své zkušenosti.

Jana Marečková (FZV UP): Domnívám se, že by měla podpořit mezioborovou spolupráci v oblasti vzdělávání zdravotnických oborů jako celku. Pro naši akademickou obec bude příkladem užívání a tvorby kvalitních elektronických výukových materiálů.

Co naopak přináší Vaše fakulta do MEFANETu?

Ivona Závacká (LF OU): Asi ze začátku toho nebude mnoho, ale máme některé zajímavé materiály a určitě se budeme snažit být právoplatným aktivním členem tohoto výukového portálu.

Jana Marečková (FZV UP): Věřím, že potenciál spolupůsobení ve vzdělávání všech zdravotnických profesionálů i v případě existence nelékařských oborů v rámci samostatné fakulty.

Vaše fakulta byla na setkání Koordinační rady sítě MEFANET poprvé, jak na Vás zástupci jednotlivých fakult a MEFANET jako celek zapůsobili?

Ivona Závacká (LF OU): Atmosféra na setkání byla přátelská. Z jednání jsme cítily snahu zástupců najít společná řešení, vzájemně spolupracovat, otevřenost k novým aktivitám. Diskuse byla velmi živá s novými nápady, radami, věcnými připomínkami.

Zdena Mikšová (FZV UP): Byla jsem velmi mile překvapena pozitivní atmosférou jednání, tolerancí k rozdílným názorům a vzájemnou úctou. Balzámem na duši pro mě bylo moderování setkání docentem Ladislavem Duškem. Jasný scénář i cíl, dobrá příprava, pohotovost reakce, usměrňování diskuse a to vše prospěškováno inteligentním humorem. Oceňuji konkrétní výsledky setkání – příprava podzimní konference MEFANETu, rozdělení úkolů, předání informací, otevřená diskuse k problémům. Děkuji za možnost zúčastnit se.

ROZHOVOR VEDL MARTIN KOMENDA (IBA MU)

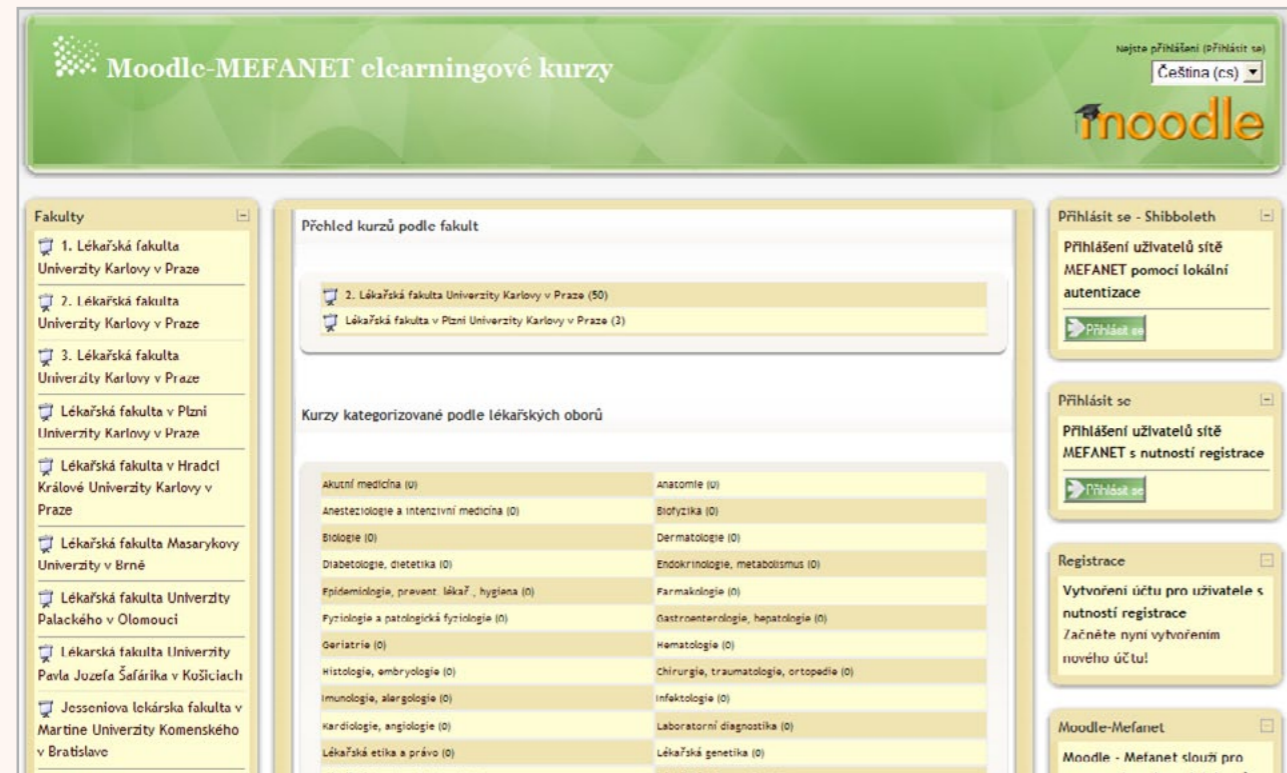
IMPLEMENTACE MOODLE V SÍTI LÉKAŘSKÝCH FAKULT MEFANET

J. FEBEROVÁ, A. POLÁŠKOVÁ, J. POLÁŠEK (2. LF UK)

Vedle dvou stávajících nástrojů pro zpřístupňování a sdílení elektronických výukových materiálů v síti MEFANET, portálu Mefanet a Wikiskript, je nyní možno využívat i další nástroj – prostředí pro tvorbu a provoz e-learningových kurzů Moodle.

Moodle je Open Source LMS systém (Learning Management System), který v sobě integruje různé nástroje pro zpřístupňování materiálů a řízení studia. Tento systém umožňuje mj. spravovat přístupová práva, provádět evidenci a správu kurzů, studijních plánů, činností studentů, obsahuje nástroje k vytváření, provozu a hodnocení výukových kurzů a objektů, testování studentů, obsahuje komunikační nástroje atd.¹

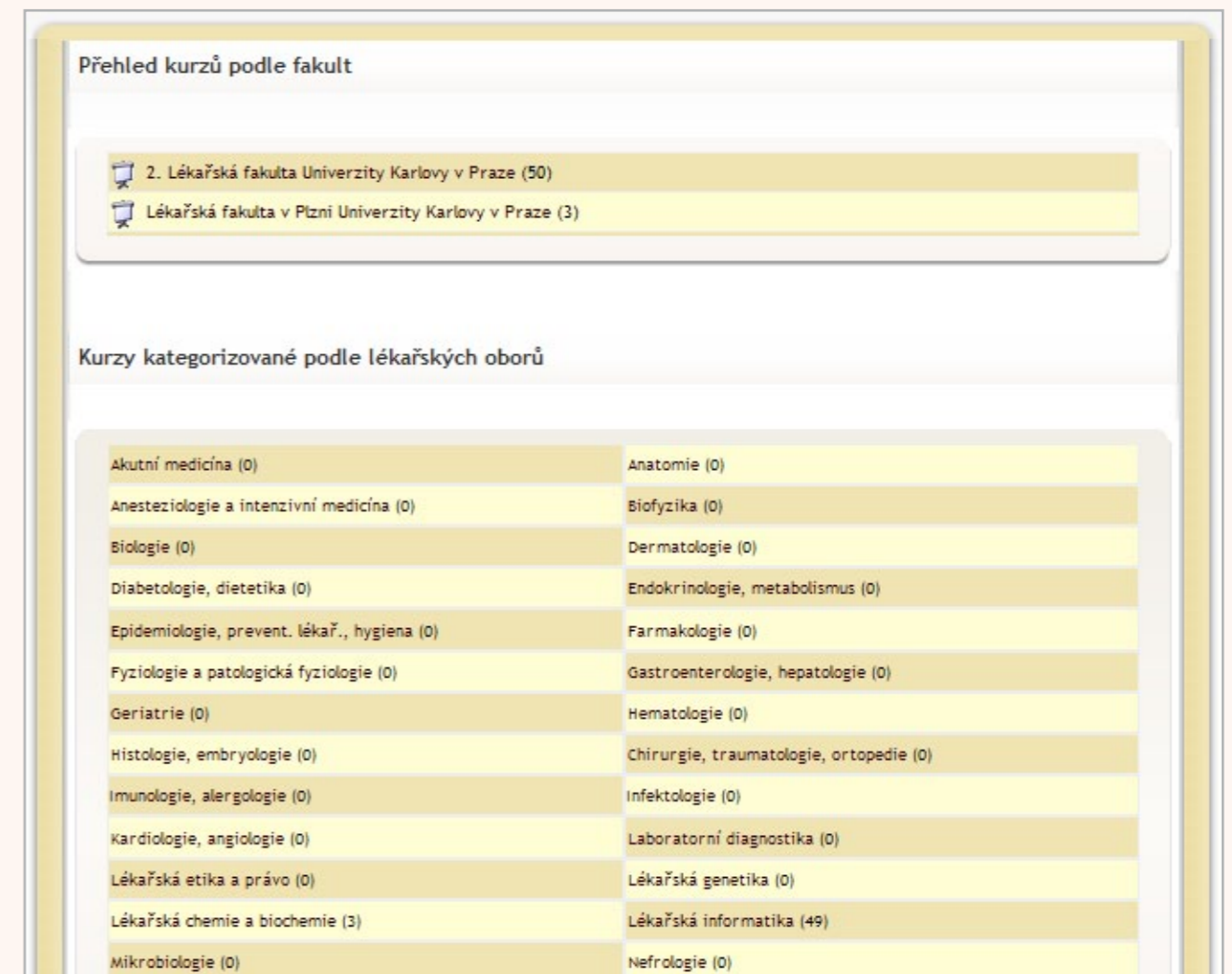
Moodle-MEFANET naleznete na stránce <http://moodle.mefanet.cz> (obr. 1).

Obr. 1 Úvodní stránka Moodle-MEFANETu

STRUKTURA MOODLE-MEFANETU

Kurzy v Moodle-MEFANETu jsou řazeny do jednotlivých kategorií – mapy oborů, která je identická s mapou oborů v portálu MEFANET; toto řazení naleznete na úvodní obrazovce v části **Kurzy kategorizované podle lékařských oborů**. Kurzy jsou dále tříděny podle přiřazení kurzů pod jednotlivé fakulty, tento **Přehled kurzů podle fakult** je umístěn nad mapou oborů (obr. 2). Počet vytvořených kurzů naleznete vždy v závorce za určitou fakultou či oborem.

Obr. 2 Řazení kurzů na úvodní obrazovce

PŘÍSTUPNOST SYSTÉMU

- V systému Moodle-MEFANET mohou vytvářet a provozovat kurzy, určené pro nekomerční výuku, všichni učitelé lékařských fakult sítě MEFANET.

Obr. 3 Přihlašování uživatelů sítě MEFANET službou Shibboleth pomocí lokální autentizace

- Učitelé a studenti českých lékařských fakult se mohou do systému hlásit pomocí služby Shibboleth, tedy s využitím svých lokálních autentizačních údajů pomocí volby **Přihlášení uživatelů sítě MEFANET pomocí lokální autentizace** v horní části pravého panelu domovské stránky v bloku **Přihlásit se – Shibboleth**. Po klepnutí na tuto volbu je nutno na další obrazovce zvolit domovskou organizaci (tedy např. Univerzitu Karlovu v Praze) a na další stránce se pak lze přihlásit pomocí lokálního autentizačního mechanismu (např. pomocí CAS UK) (obr. 3, 4, 5).

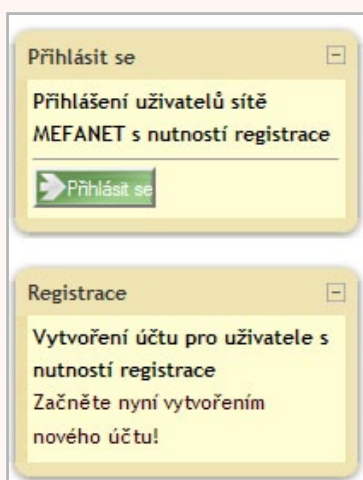
¹ LMS systems [online]. 2011 [cit. 2011-03-13]. E-learning centrum. Dostupné z WWW: <<http://www.mc2.cz/>>

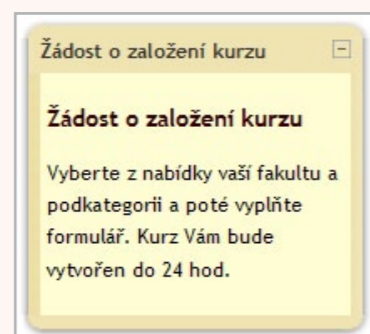
Obr. 4 Výběr Domovské organizace

Obr. 5 Přihlášení pomocí lokální autentizační služby

Obr. 6 Přihlášení uživatelů sítě MEFANET s nutností registrace

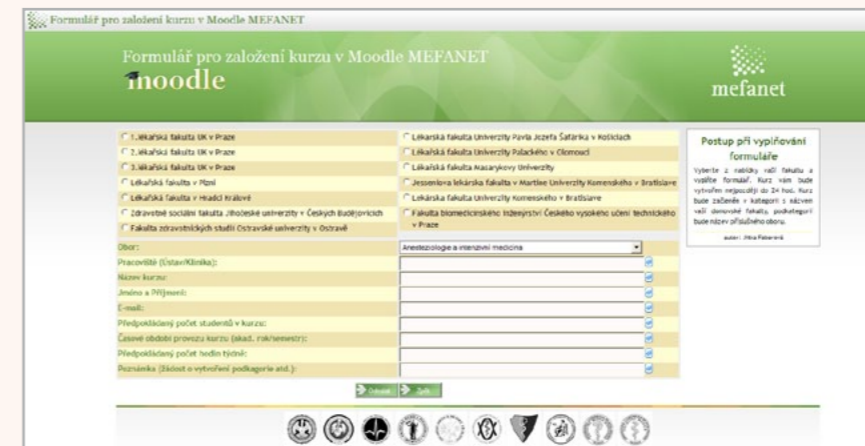

Obr. 7 Žádost o založení kurzu

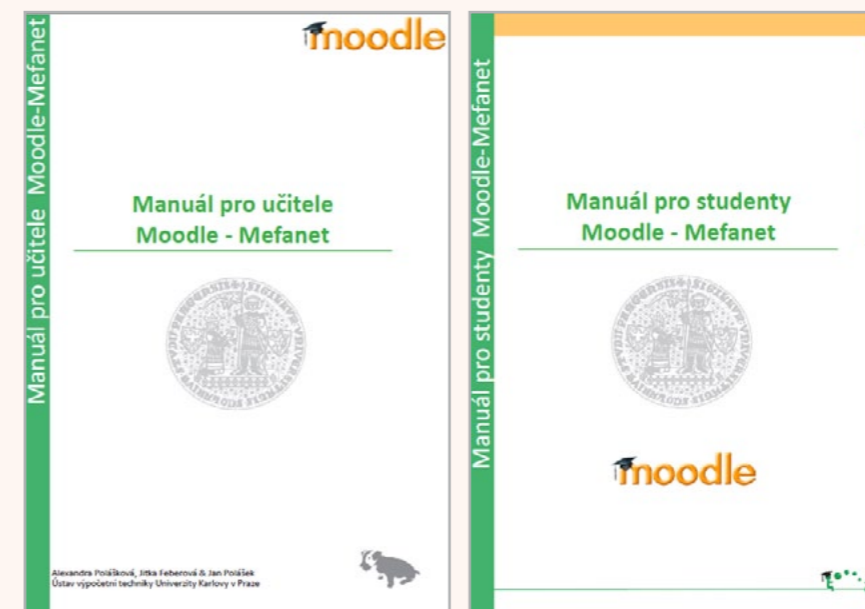
- Pro učitele a studenty slovenských vysokých škol a ostatních škol, které neprovozují systém Shibboleth, je zachována možnost vytvářet si přístupové údaje do systému přes registrační formulář pomocí volby **Vytvoření účtu pro uživatele s nutností registrace** v pravém panelu v bloku Registrace, po vytvoření uživatelského jména a hesla se poté tyto uživatelé přihlašují v bloku Přihlásit se pomocí volby **Přihlášení uživatelů sítě MEFANET s nutností registrace** (obr. 6).
- Kurz je zájemcům vytvářen na základě vyplnění formuláře, který najdete na úvodní stránce v pravém panelu v bloku **Žádost o založení kurzu** pod volbou **Žádost o založení kurzu** (obr. 7, 8).

MANUÁLY

Pro Moodle-MEFANET byl vytvořen manuál pro učitele a manuál pro studenty (obr. 9). Tyto manuály jsou pro uživatele sítě MEFANET dostupné v elektronické formě. O manuály můžete požádat na adrese jitka.feberova@ruk.cuni.cz.

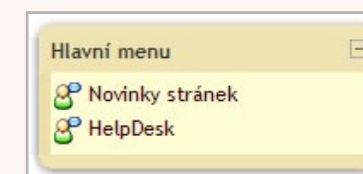
Obr. 8 Formulář pro založení kurzu

Obr. 9 Manuál pro učitele a studenty

PODPORA UŽIVATELŮ

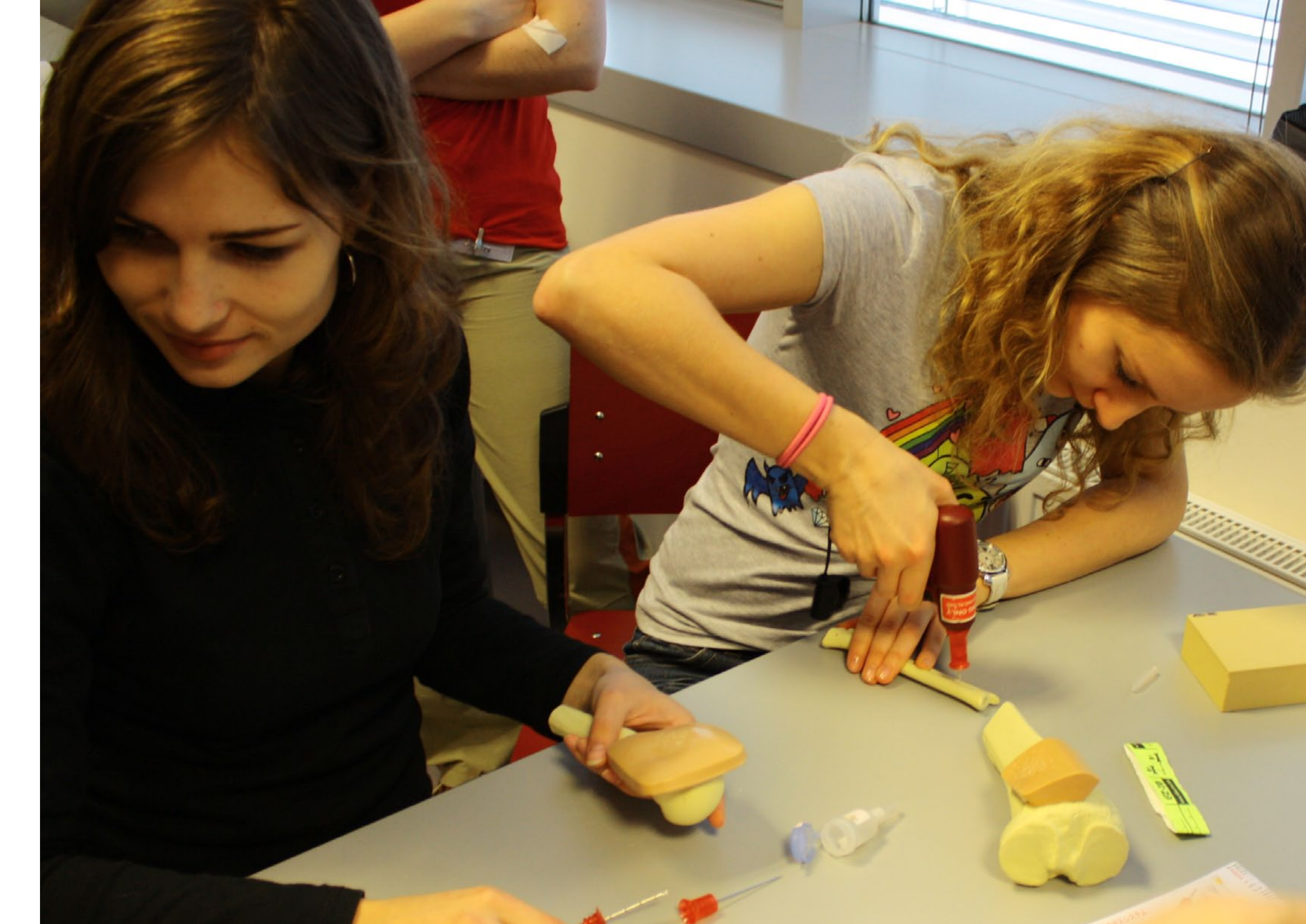
Pro případné dotazy byl zřízen v Moodle-MEFANETu HelpDesk. HelpDesk najdete na úvodní stránce v levém sloupci v dolní části obrazovky v bloku **Hlavní menu** pod odkazem **HelpDesk**. Pro práci s HelpDeskem musíte být přihlášení do Moodle-MEFANETu. V HelpDesku si můžete nastavit, zda chcete odebírat příspěvky e-mailem (obr. 10, 11).

Obr. 10 HelpDesk

Obr. 11 Přidání dotazu do HelpDesku

KURZ URGENTNÍ MEDICÍNY PRO STUDENTY LF

K. JEDLIČKOVÁ, A. JANEČKOVÁ, M. KOSINOVÁ (LF MU),
O. SMÉKALOVÁ, P. ŠTOURAČ (KARIM LF MU A FN BRNO)

Již delší dobu byly slyšet z řad studentů Lékařské fakulty Masarykovy univerzity hlasy volající po obnovení kurzu urgentní medicíny konaném na naší alma mater v letech předcházejících. Ve snaze zachovat tradici se začátkem ledna sešli Andrej Černý, prezident Spolku mediků, s Petrem Štouračem z KARIM LF MU a FN Brno, hlavou výukového a publikačního portálu AKUTNE.CZ, aby se ujali organizace. Nabytím záštity děkana prof. MUDr. Jiřího Mayera, CSc., se mohlo zdát, že realizaci již nic nestojí v cestě, leč byli jsme teprve na začátku. Klamným zdáním je, že obnovení něčeho osvědčeného znamená polovinu práce. Rozličné nápady se honily všem zúčastněným organizátorům hlavou, zůstala jen otázka, jak účastníkům projekt okorenit. Čas letěl a než by jeden řekl “resuscitace”, bylo 16. dubna 7 hodin ráno a početný realizační tým stál v Univerzitním kampusu Bohunice připravený vydat ze sebe maximum pro zajištění hladkého průběhu nastávajícího víkendu.

Tou dobou se už začali trousit první vědomostí chtiví studenti. Byla jich v konečném počtu necelá stovka, a to i včetně hostů z jiných českých lékařských fakult. Po chvíli se vytvořila menší fronta, když tu se náhle jedna z postávajících dívek sesunula v mdlobách k zemi. Naštěstí okolo přihlížející hlouček uvědomělých mediků slečně ochotně přispěchal na pomoc. Tehdy ještě nikdo netušil, že jde o jedno z překvapení, která organizátoři připravili nic netušícím účastníkům pro zpestření dne.

Letošní kurz, určený vzhledem ke svému spíše klinickému zaměření výhradně studentům 4.–6. ročníku všeobecného lékařství, byl rozdělen na sobotní teoretickou část a nedělní část praktickou. Sobotní teoretická část byla přenášena online portálem AKUTNE.CZ, kde jsou nyní dostupné i záznamy jednotlivých přednášek. Zahájení a úvodního slova se zhostil koordinátor projektu MUDr. Petr Štourač. Dále promluvili spoluorganizátoři MUDr. Martin Doleček, Ph.D., garant teoretické části z Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny LF MU a FN Brno, MUDr. Lukáš Dadák, Ph.D., garant praktické části z Anesteziologicko-resuscitační kliniky LF MU a FN u svaté Anny, MUDr. Edita Richterová ze Zdravotnické záchrané služby kraje Vysočina a Andrej Černý, prezident Spolku mediků.

Přednáškový cyklus započala dr. Richterová tématy Úvod do problematiky oboru urgentní medicína a První kontakt s pacientem. Následovala neméně zajímavá přednáška Letecká záchraná služba v podání dr. Havlíka. O přestávce si studenti vy-

zkoušeli podání první pomoci člověku s epileptickým záchvatem, což byla další nečekaná a o to více akční vložka do jinak poklidného teoretického dne. Tečka za dopoledním programem nastala přednáškou dr. Koutného na téma Polytrauma v přednemocniční a nemocniční péči. Před polední pauzou se při odchodu z učebny začali dva účastníci kurzu v poslední řadě dohadovat a pošouchovat. Bylo jasné, že se k něčemu schyluje. Netrvalo dlouho, dohady přešly v řeč pěstí následovanou pádem ze schodů a bezvědomím. Medici se opět zachovali při ošetřování postiženého správně.

Ve výčtu odpoledních přednášejících a jejich témat můžeme uvést dr. Dolečka s KPR dle guidelines 2010, doc. Fedoru prezentujícího KPR dětí a novorozenců a dr. Kubalovou s přednáškami Akcidentální a léčebná hypotermie a Alternativní zajištění dýchacích cest a vstupu do žilního řečiště. Poslední pauza dne byla spojena s nečekanou událostí – jedna nešikovná kolegyně zakopla s táčem plným skleniček, o které si notně pořezala předloktí. Umělá krev stříkala kolem, figurantka omdlěla, ale studenti zavčas zasáhli, a to i přesto, že již většině z nich bylo jasné, že se jedná o další nahranou situaci. V závěrečném sledu přednášek se ještě představili dr. Peřina s prezentací Přednemocniční péče o úrazy v maxilofaciální oblasti a dr. Doleček s tématem Intoxikace. Poté již se všichni plni nových poznatků odebrali domů nabrat síly na další den.

Nedělní shon začal pro všechny účastníky brzy ráno. Rozdělení do malých skupinek se vydali na první lekci zcela netušíce, co je pro ně na různých stanovištích přichystáno. Všichni měli v daný den projít osm úkolů, na plnění každého z nich byl stanoven hodinový limit.

U dr. Dominika z KDAR LF MU a FN Brno si studenti probrali a vyzkoušeli všechny aspekty spojené s riziky dětské resuscitace. Dr. Kubalová si připravila praktický nácvik zajištění vstupu do cévního řečiště - studenti kanylovali žílu periferním žilním katétrek figurínám a ti odvážnější také svým kolegům. Bonusem bylo vyzkoušení intraoséální vrtačky. Lidskou kost zde ovšem nahradilo obyčejné vajíčko. Studentům, kteří již navštívili jednu z konferencí výukového a publikačního portálu AKUTNE.CZ, jistě nebylo cizí stanoviště dr. Pelikána s názvem Difficult Airway Management aneb obtížné zajištění dýchacích cest, které se postupně stává fenoménem. Na stanovišti dr. Šulaje z martinického KAIM našli studenti dvě rozhádané sestry, které se nedostatečně postaraly o svého dědečka, tou dobou již předávkovaného Digoxinem. Bylo potřeba jej stabilizovat pro převoz do nemocnice. Skupiny, které nebohého dědečka předávkovaly adrenalinem, si jeho správné ředění budou pamatovat snad do konce života. Neméně zajímavé bylo stanoviště dr. Dolečka. Na studenty zde čekala figurína iStan (METI), která dokáže dokonale simulovat urgentní a emergentní stavy. Dr. Doleček přes bezdrátový mikrofon promlouval ústy modelu

k účastníkům kurzu. Ti měli za úkol vyřešit emergentní situaci mladého muže s pozdějším rozvojem pneumotoraxu.

Většina stanovišť se nacházela ve výukových prostorách UKB. Ne všechny akutní stavy se v realu odehrávají v teple domova či nemocnice, proto museli účastníci také vyběhnout ven před kampus, kde byla připravena další tři stanoviště. Dr. Baláková se svými kolegy z Vodní záchranné služby Pastviny měla připravenou ukázkou vodní záchrany včetně veškeré výbavy. Demonstrovala Basic Life Support při tonutí a praktické využití automatických externích defibrilátorů. Na stanovišti dr. Štoudka si studenti mohli prohlédnout vybavení sanitního vozu ZZS kraje Vysočina a také vyzkoušet, jak se transportuje pacient s podezřením na poškození páteře. Dr. Zuchová šéfovala stanovišti s havarovaným vozem. Zde bylo za úkol zhodnotit situaci u dopravní nehody a poskytnout pomoc posádce vozu. Ne všechny skupiny zaregistrovaly, že dveře u spolujezdců jsou otevřené a že v okolí pobíhá zmatená slečna s ránou na hlavě, které každou chvíli hrozilo upadnutí do bezvědomí.

Pomyslnou třešničkou na dortu se stalo soutěžní stanoviště AKUTNE.CZ RR vzniklé s laskavým svolením organizátorů prestižní mezinárodní soutěže posádek ZZS Rallye Rejvíz, kde byl tento scénář poprvé uveden. Zde si tří- až čtyřčlenné

týmy vyzkoušely simulaci výjezdu záchranné služby volané k rodině pokousané psem. Improvizovaná posádka RLP musela nejdříve zajistit za pomoci policisty agresivního psa a poté poskytnout pomoc rodině. Modelová situace, vycházející ze skutečné události, zachycovala pokousaného otce alkoholika, upadajícího do hemoragického šoku, maminku, taktéž pokousanou a apaticky sedící ve vedlejší místnosti, a hysterickou dceru v alkoholovém opojení, jejíž tržné rány na hlavě si nevšiml zdaleka každý. Po zvládnutí situace byli soutěžící postaveni před rozhodnutí, koho z rodiny odvézt do nemocnice, což bylo komplikováno odmítavou reakcí dcery. Tým rozhodčích soutěžního stanoviště pozorně hodnotil počínání jednotlivých skupin dle zadaných kritérií (koordinace týmu, vlastní ochrana, ošetření poranění atd.), aby při slavnostním zakončení kurzu mohla být vyhlášena vítězná skupina, která si domů odvezla ceny v podobě poukázek na nákup odborné literatury. Ani ostatní účastníci kurzu však neodešli s prázdnou. Všichni si kromě nově nabytých zkušeností odnesli domů certifikát a balíček pro první pomoc sbalený v praktické klíčenice.

Čerství absolventi kurzu se rozešli do svých domovů a realizační tým se jal uklízet zanechané škody. Bylo již notně po osmé hodině večerní, když jsme opouštěli kampus. Unavení, ale již spřádající plány na další ročník kurzu. ●

WIKIWEEKEND

RNDr. ČESTMÍR ŠTUKA, MBA, MUDr. MARTIN VEJRAŽKA, Ph.D. (1. LF UK)

Redakce WikiSkript pořádá pro aktivní redaktory dvakrát do roka víkendové školicí akce – WikiWeekendy. Jejich náplní je školení redakčních dovedností, sdílení zkušeností a vytváření neformálních vztahů mezi redaktory, správci a administrátory. Jednou za rok je pak menší koordinační víkend určený pro správce, kde se probírají vize dalšího postupu a řeší koncepční záležitosti. Doposud proběhlo již sedm doprovodných WikiAkcí:

č.	Kdy	Kde	Počet účastníků	
1.	3.–5. dubna 2009	Žďár nad Sázavou	9	redakční
2.	23.–25. října 2009	Tisá, Tiské vrchy	12	redakční
3.	16.–18. dubna 2010	Jeseník	30	redakční
4.	26.–27. června 2010	Slapy	8	správcovský
5.	22.–24. října 2010	Velká Úpa, Krkonoše	39	redakční
6.	15.–17. dubna 2011	Frenštát pod Radhoštěm, Beskydy	40	redakční
7.	27.–29. května 2011	Slapy	11	správcovský

Součástí víkendů bývají i mimopracovní aktivity – od společného bubnování po paintball. O Rektorském dni a jiných příležitostech redakce připravuje také akce pro vzdálenější příznivce WikiSkript. S praporem v ruce tak účastníci zdolali kupříkladu Sněžku, (pěšky) zdolali rozvodněnou řeku a naposledy zkonsumovali týdenní produkci cukrárny ve Mšeně cestou z dobývání Kokořína.

Jak praví klasik (při dobývání severního pólu) "Když to srovnám třeba s tím výletem na Kokořín...". Při návratu z jednoho z WikiWeekendů byly ve vlaku diskutovány různé potenciální turisticko-sportovní cíle. A byla to právě tato okřídlená věta, která rozhodla o výletu směr Kokořín.

Rozplánování trasy vycházelo z toho, že Rektorský den je příležitostí k osvěžení ducha prostřednictvím utahání těla a tak trasa obsahovala prvky turistické až sportovní. Již samo cestování k výchozímu bodu putování mělo povahu dobrodružství. Vlakem z Prahy hl.n., přestup ve Všetatech na vlak do Liběchova. Pak následovalo necelých 12 km na hrad Kokořín. Dobytí hradu, vztyčení vlajky, spořádaný ústup přes Kokořínský důl a známé "Kokořínské pokličky", které díky rostoucímu lesu nebudou za chvíli vidět, směrem na Mšeno s cílovým bodem cukrárna. V krásném letním počasí bylo cílového bodu dosaženo hromadně všemi účastníky, fixovanými již dlouho před tím na vizi zmrzlinového poháru. Na útulné prostředí historické cukrárny se rychle zvykalo a zúčastnění jen neradi opouštěli dobyté pozice, když se přiblížil odjezd vlaku.

Celkově, když uvážíme minulé Rektorské dny, musíme konstatovat s klasikem: **"S výletem na Kokořín se to nedá srovnat!"**

S WikiSkripty se nenudíte 😊

THE COMMON PORTAL PLATFORM IN THE MEFANET PROJECT

M. Komenda¹, D. Schwarz¹, I. Snabl¹, L. Dusek¹, S. Stipek², V. Mihal³

¹Institute of Biostatistics and Analyses at Masaryk University, Brno, Czech Republic

²First Faculty of Medicine at Charles University in Prague, Czech Republic

³Faculty of Medicine and Dentistry at Palacky University, Olomouc, Czech Republic

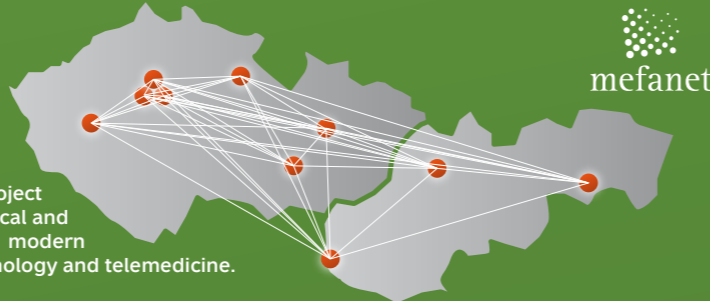

Medical Faculty NETWORK

The project MEFANET represents international cooperation among medical faculties in the Czech Republic and Slovakia.

One of the elementary goals of the project is advancing the education in biomedical and health care disciplines with the use of modern information and communication technology and telemedicine.

Members of the network

- 1st Faculty of Medicine at Charles University in Prague, Czech Republic
- 2nd Faculty of Medicine at Charles University in Prague, Czech Republic
- 3rd Faculty of Medicine at Charles University in Prague, Czech Republic
- Faculty of Medicine in Hradec Kralove at Charles University in Prague, Czech Republic
- Faculty of Medicine in Pilsen at Charles University in Prague, Czech Republic
- Faculty of Medicine at Masaryk University in Brno, Czech Republic
- Faculty of Medicine at the Palacky University in Olomouc, Czech Republic
- Jessenius Faculty of Medicine in Martin at the Comenius University in Bratislava, Slovakia
- Faculty of Medicine at the Comenius University in Bratislava, Slovakia
- Faculty of Medicine at the Pavol Jozef Safarik University in Kosice, Slovakia
- Faculty of Military Health Sciences at University of Defence in Hradec Kralove, Czech Republic

Compilation of inter-faculty teams plays the key role in the whole project.

The MEFANET project is certainly not meant to affect or control teaching activities at individual faculties: all targets of the MEFANET project fully respect the independence of individual faculties.

The primary objectives:

- ✓ Support the new generation of multimedia learning aids.
- ✓ Build systems for on-line teaching of therapeutic procedures and web archives of images from clinical practice.
- ✓ Videoconference live surgeries, databases of medical images from various modalities.
- ✓ Strengthen and unify the quality of education materials.
- ✓ Share education materials among students as well as authors.
- ✓ Implement the project outputs into the medical teaching including programmes of lifelong education of healthcare professionals.

Implementation of the MEFANET platform and the central gateway

MEFANET developed an original solution for educational web portals in order to share digital educational content among medical faculties.

There are two particular goals concerning the common portal platform in the MEFANET project:

1. to unify faculty educational web portals so that the published educational content is accessible horizontally,
2. to build a common central gateway enabling easy and comprehensible content browsing.

Educational portals of involved faculties

- 10 standalone instances of the same portal
- Scalability and extensive customizations
- Medical discipline filter
- Three language versions
- Creative Commons licence
- Implementation besides information systems of the faculties
- Many different types of study materials
- Identity federation (eduID, Shibboleth)
- User rating, comments and discussion
- Evaluation of the quality

Central Gateway

The central gateway integrates all the information presented on the portal into a single place on the web.

It is a web-based application which makes it possible to collect all metadata from the educational web portals in the network and provides a complete image about the available digital content.

Students and academic staff can browse the objects sorted by medical disciplines, authors, faculties or quality evaluation criteria.

There is a sophisticated tool for searching in the entire database. Titles, keywords, abstracts other metadata and fulltext indexes are searched and the results are displayed to the user in the relevance-order.

For more details visit <http://portal.mefanet.cz/>

KONFERENČNÍ SERVIS ZAMĚŘENÝ NA eHEALTH, eMEDICINE A eLEARNING

AMEE 2011

- Termín: 27.–31. srpna
- Místo konání: Vídeň, Rakousko
- Více informací: <http://www.amee.org/>

ICT ve zdravotnictví 2011

- Termín: září 2011
- Místo konání: Praha, Česká republika
- Více informací: <http://eventworld.cz/>

III. konference AKUTNĚ.CZ

- Termín: 19. listopadu
- Místo konání: Brno, Česká republika
- Více informací: <http://www.akutne.cz/>

MEFANET 2011

- Termín: 24.–25. listopadu
- Místo konání: Brno, Česká republika
- Více informací: <http://www.mefanet.cz/>

mefanet 2011

Brno, 24.-25.11.2011
hotel Voroněž I

5. konference lékařských fakult ČR a SR

s mezinárodní účastí
na téma e-learning a zdravotnická informatika

On-line registrace spuštěna

Program

Program konference bude strukturován okolo následujících témat:

- Informační a komunikační technologie a jejich aplikace ve výuce lékařských oborů: telemedicína, webové obrazové archivy, výukové portály, multimediální učební pomůcky.
- Elektronická podpora výuky v bakalářských a magisterských studijních programech na lékařských fakultách.
- Informační a komunikační technologie v celoživotním vzdělávání lékařů a zdravotnických pracovníků.
- Zkušenosti pedagogů a studentů s využitím informačních technologií ve výuce lékařských oborů: hodnocení kvality obsahu elektronických informačních zdrojů, podpora výuky zahraničních studentů.
- Metodika pro efektivní tvorbu elektronických učebních pomůcek.
- Legislativní problematika, autorská práva.

Sekce zvaných přednášek zahraničních odborníků bude orientována na:
MODELOVÁNÍ A SIMULACE V PREKLINICKÝCH OBORECH MEDICÍNY

Vedle obecných aspektů e-learningu se bude konference zabývat i dopadem tohoto fenoménu na konkrétní obor medicíny. Pro pátý ročník bylo zvoleno téma:

ELEKTRONICKÁ VÝUKA VE STUDIJNÍCH PROGRAMECH S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU PEDIATRIE

Workshopy

Konference opět nabízí vedle standardních přednáškových bloků i odborné edukační workshopy:

Autorský zákon v praxi
garant: RNDr. Dagmar Brechlerová, Ph.D.

Technologické trendy
garant: RNDr. Eugen Kvašňák, Ph.D.

**Symposium o elektronické testování:
Best practice pedagogů lékařských fakult MEFANET**
garant: Mgr. Martin Komenda

<http://www.mefanet.cz/konference>

**Víte o nějaké zajímavé akci, o které by měli vědět i ostatní?
Pořádáte sami takovou akci?**

Dejte nám o ní vědět na e-mail komenda@iba.muni.cz.
Budeme Vás obratem kontaktovat a pomůžeme Vám
o nadcházející akci informovat akademickou veřejnost.

Redakční rada MEFANETin

RNDr. Danuše BauEROVÁ, Ph.D., (VŠB-TU),
MUDr. Lukáš Bolek, Ph.D., (LFP UK),
doc. RNDr. Ladislav Dušek, Ph.D., (IBA LF MU),
MUDr. Jitka Feberová (2. LF UK),
Mgr. Jakub Gregor, Ph.D. (IBA LF MU),
doc. Ing. Josef Hanuš, CSc., (LF HK UK),
RNDr. Eugen Kvašňák, Ph.D., (3. LF UK),
Mgr. Martin Komenda (IBA LF MU),
Ing. Jaroslav Majerník, Ph.D., (LF UPJŠ),
prof. MUDr. Vladimír Míhál, CSc., (LF UP),
prof. MUDr. Ludmila Podracká, CSc., (LF UPJŠ),
Mgr. Jarmila Potomková (LF UP),
prof. MUDr. Aleš Ryška, Ph.D., (LF HK UK),
Ing. Daniel Schwarz, Ph.D., (IBA LF MU),
prof. MUDr. Stanislav Štípek, DrSc., (1. LF UK),
RNDr. Čestmír Štuka, MBA, (1. LF UK)
